

Dobra prezentacija kao
osnova za dobra predavanja

Microsoft®

Dobra prezentacija kao osnova za dobra predavanja

Predavanja podržana multimedijalnim Power Point prezentacijama su daleko efikasnija i zanimljivija od klasičnih. Prezentacija se priprema pre časa i njen prikaz na času omogućava uštedu vremena koje bi bilo utrošeno za pisanje na tabli, a primena multimedijalnih elemenata u prezentaciji zamenjuje primenu očiglednih nastavnih sredstava.

Osim poznavanja tehnike rada u programu PowerPoint potrebno je da nastavnik pri pripremi predavanja i prezentacije ima u vidu i preporuke koje su izložene u ovom tekstu.

Organizacija prezentacije i slajdova

Sadržaj prezentacije treba da bude organizovan logično i da čini celinu, a prezentacija treba da bude pregledna. Prezentacija namenjena predavanju ne treba da sadrži cele, složene rečenice već samo teze! Pri izradi prezentacije bitne pojmove ili ključne reči treba naglasiti (npr. nekom bojom drugačijom od osnovnog teksta) kako bi se privukla pažnja učenika i omogućilo bolje pamćenje.

Zbog preglednosti na slajdovima koji se prikazuju treba da budu izložene samo teze (ceo slajd je vidljiv u prikazu strukture, eng. Outline). Detaljnija objašnjenja uz slajd treba unositi u beleške (eng. Notes) što nastavniku može da pomogne kod pripremanja izlaganja. Ako se ove beleške odštampaju zajedno sa slajdom, mogu se podeliti učenicima kao materijal za učenje. Ovim se učenici oslobađaju hvatanja beleški, koje se kod nekih može svesti na mehaničko prepisivanje teksta sa slajda.

Učenicima će novo gradivo biti mnogo jasnije ako izlaganje nastavnika prati multimedijalna prezentacija. „Slika govori hiljadu reči“ i zato uz tekst u prezentaciju treba ugraditi slike, filmove ili animacije. Naravno, treba naći ravnotežu između teksta i ostalih elemenata slajda. Efekte animacije sadržaja slajdova treba koristiti oprezno jer će imati pozitivan efekat samo ako se upotrebe u pravom trenutku i na pravom mestu. Treba izbegavati efekte koji traju predugo. Sav sadržaj slajda treba da se pojavi odjednom, izuzev kada pojavljivanje jednog po jednog dela može da doprinese boljem razumevanju složene materije.

Prelazak sa jednog na drugi slajd prezentacije namenjene nastavi treba da bude kontrolisan mišem, a ne automatski, jer će onda nastavnik moći da uskladi promenu slajdova sa svojim izlaganjem.

Broj i organizacija slajdova

Dobra prezentacija ne mora da ima puno slajdova, ali mora da sadrži sve teze. Broj slajdova po prezentaciji zavisi od samog gradiva, a može se kretati od 20 do 30 za trideset minuta predavanja.

Prvi slajd treba da sadrži naslov predavanja, naziv predmeta i ime nastavnika. Ako se predavanje izvodi izvan škole, ono treba da sadrži i naziv škole. Mesto i datum nisu obavezni, ali su poželjni. Ako se koristi stara prezentacija, obavezno treba ažurirati datum tako da slušaoci imaju utisak da je prezentacija napravljena baš za njih. Sadržaj prezentacije treba prilagoditi publici.

Na drugom slajdu izlaže se cilj predavanja u kratkim crtama. To može biti sadržaj same prezentacije. Cilj ovog slajda jeste da se učenici upoznaju sa gradivom koje će im biti izloženo.

Na kraju prezentacije uvek treba dati kraći pregled (rezime) onoga što je izloženo i izvući odgovarajuće zaključke. Nakon predavanja može ostati prikazan prvi slajd ili slajd sa literaturom i vezama ka nastavnim materijalima, mogu biti dati podaci o kontaktu i adresa e-pošte nastavnika i sl.

Tekst u slajdovima

Pri unosu teksta na slajdove treba voditi računa da pri prikazu na ekran ili projektovanju slajdova na platno svi elementi moraju biti vidljivi za sve učenike. Preporuka za veličinu teksta je sledeća: naslov 40 tač, podnaslov 36 tač, ostatak teksta 32-24 tač. Zbog preglednosti broj redova teksta po slajdu ne bi trebalo da bude veliki - ne veći od sedam.

Obavezno treba proveriti da li ima pravopisnih i gramatičkih grešaka jer izgled prezentacije govori o profesionalnosti nastavnika koji je priprema.

Multimedijalni elementi prezentacije i njihov uticaj na percepciju i pamćenje slušaoca

Informacija se bolje pamti ako je primljena preko više čula. Informacije primljene čulom vida bolje se pamte od informacija primljenih čulom sluha (više od trećine moždane kore se bavi obradom vizuelnih informacija), pa će slike i filmovi ugrađeni u prezentaciju privući pažnju i omogućiti da učenici zapamte izloženo gradivo neuporedivo bolje nego kad slajdovi nose samo tekst. Pri izboru metoda nastave, ali i pravljenju same prezentacije treba imati u vidu poznatu pedagošku teoriju: „Čovek pamti 10% onoga što pročita, 20% onoga što čuje, 30% onoga što vidi, 40% onoga što čuje i vidi, 50% onoga što prodiskutuje, 70% onoga što iskusi, 95% onoga što predaje“.

Dizajn prezentacije u smislu estetskog utiska teško je oceniti. Ono što se dopada autoru ne mora da se dopadne i slušaocima. Od načina prikazivanja prezentacije zavisi izbor boja. Ako se prezentacija projektuje na platno, treba koristiti svetle pozadine i tamna slova, a ako se koristi za prikazivanje na ekranu, pozadina može da bude tamna, a slova svetla.

Prednost imaju čiste boje nad mešanim. Umesto opšteg šarenila, optimalno je koristiti tri, eventualno četiri boje. Naravno, treba voditi računa o skladu boja. Kod korišćenja boja treba obratiti pažnju na funkciju koja joj se dodeljuje: da li boja treba vizuelno da privuče, da izazove određenu asocijaciju ili da potpomogne brzom čitanju.

Pažnju privlače kombinacije boja slova i pozadine koje imaju veliki koeficijent refleksije tekst-pozadina, na primer:

Pozadina treba da bude ista za sve slajdove prezentacije, a dobro je da slika ili šara pozadine bude diskretna. Neke šare mogu da otežaju čitanje teksta. Dobro je koristiti animacije da bi privukle pažnju. Međutim, to treba činiti umereno jer one ne smeju da odvuču pažnju slušalaca. Previše animacije, jake boje, nedosledan izgled slajdova čine prezentaciju nesređenom i neurednom.

Dobro urađena PowerPoint prezentacija ne garantuje i uspešno predavanje

Pre početka nastave obavezno treba sačuvati prezentaciju na računar sa kojeg će biti projektovana i treba proveriti da li prezentacija funkcioniše na tom računaru (da postoji program za otvaranje prezentacije, da li su instalirani fontovi koji su korišćeni, da li animacije rade itd.). Nastavnik treba da sačuva prezentaciju u svojoj fascikli na zajedničkom računaru da ne bi gubio vreme na pronalaženje datoteke pred sam početak predavanja.

Nastavnik za vreme izlaganja treba da stoji. Time privlači pažnju i uspostavlja kontakt sa učenicima koji slušaju. Izlaganje treba da bude jasno i glasno.

Čitanjem teksta sa prezentacije ne može se zadržati pažnja učenika. Cilj nastavnika jeste da navede učenike na razmišljanje, pa je u toku predavanja dobro postavljati pitanja. Treba paziti na broj slajdova i zadržavanje po jednom slajdu. Vreme za objašnjenje slajda takođe zavisi od sadržaja, a preporučuje se da traje od 1 do 2 minuta.

Izloženi su elementi na koje treba obratiti pažnju pri izradi prezentacije. Jako je važan izbor sadržaja (teza) koji se postavljaju na slajdove, umeća da se kaže dosta sa malo reči, da nastavnik izdvoji bitno od manje bitnog. Dobro je i da nastavnik izdvoji vreme za uvežbavanje predavanja kako bi trajanje izlaganja prilagodio planu časa. Ne zaboravite da svojim primerom nastavnik uči i učenike kako treba pripremati prezentaciju i kako je izlagati!

